

Preek Lucas 3: 1-6
Zandvoort
9 december 2018 (tweede advent)
Mw. ds. M.W. Gehrels

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Mijn opa en oma waren één van de eerste boeren die in de Flevopolder gingen wonen. Ze kochten daar een boerderij. Dat was toen heel bijzonder, en daarom zou prins Claus bij hen op bezoek komen. Stel je voor, prins Claus die op bezoek kwam! Mijn opa en oma waren in alle staten. Mijn oma kocht een heel mooie jurk, ze maakten hun huis heel netjes, ze haalden de mooiste koffiekopjes uit de kast, lekkere gebakjes in huis, en daar zaten ze te wachten totdat prins Claus zou komen.

Toen zag mijn oma ineens dat ze geen suikertangetje had. Geen suikertangetje! En prins Claus kwam! Je kan een prins toch niet met zijn vingers de suikerklontjes in zijn koffie laten doen! Mijn opa nog snel naar de winkel, voor een zilveren suikertangetje.

En daar kwam prins Claus. Wat was het een aardige man. Hij liet zich overal op de boerderij rondleiden, en daarna bleef hij een kopje koffie drinken. ‘Wat een heerlijke gebakjes heeft u!’ zei hij. En toen zei hij: ‘O, wat mooi, een zilveren suikertangetje. Maar vindt u het erg? Ik doe het maar net als thuis –’ en hij pakte een suikerklontje met zijn vingers...

Maar zo nerveus als mijn opa en oma waren toen prins Claus op bezoek zou komen, zo nerveus is Johannes de Doper ook. Want de Koning zal komen! Koning Jezus! Het Koninkrijk van God gaat aanbreken! En de mensen zijn er helemaal niet klaar voor. In Israël gebeuren allemaal dingen die niet door de beugel kunnen. Hoe moet dat, nu de Koning komt?

Johannes de Doper moet denken aan die tekst uit Jesaja, die wij ook gelezen hebben, en die wordt aangehaald in het Lucasevangelie. ‘*Baan voor de HEER een weg door de woestijn, effen in de wildernis een pad voor onze God. Laat elke vallei verhoogd worden en elke berg en heuvel verlaagd.*’

Als er in het oude Nabije Oosten een koning zou komen, dan moesten alle wegen netjes worden gemaakt. De wegen waren in die tijd heel slecht. Het was dan heel veel werk om het eerst goed te krijgen, zodat de koning eroverheen zou kunnen rijden.

Het is eigenlijk net als bij u thuis, als er bezoek komt. U zorgt er dan voor dat uw huis netjes is, dat alles er goed uitziet. U veegt de stoep voor uw huis even aan, en u zuigt de gang en stoft de tafels.

Zo moest ook voor het volk Israël alles netjes worden, voor de komst van God, de grote Koning. Ze moesten hun paden recht maken. Dat betekent hier ook dat ze op het rechte pad moesten komen, want ook toen was er veel mis met het volk Israël. Ze leefden nog in ballingschap. Ze moesten alle hobbels in hun leven wegdoen.

En het bijzondere in deze tekst is dat je ziet dat het volk dat niet zelf hoeft te doen, maar dat God het voor hen doet. Want ze konden niet zelf valleien verhogen en bergen verlagen. Dat kon alleen God voor hen doen. Dat moet u even onthouden, dat is belangrijk. God zorgt er Zelf voor dat het volk verandert, dat hun harten veranderen.

Johannes de Doper moet denken aan deze tekst, want de situatie lijkt erop. Nu zal Jezus met zijn werk beginnen, Koning Jezus zal komen. Maar is het volk Israël er wel klaar voor? Zijn ze wel op het rechte pad? Nee!

En zo begint Johannes de Doper het woord van God te preken. Johannes de Doper is een vreemde figuur. U moet zich even voorstellen hoe hij eruit zag, met zijn kamelenharen jas, rondlopend in de woestijn, waar hij sprinkhanen at. Ik denk niet dat zo iemand gauw zou worden uitgenodigd door meneer Helleman om hier te komen preken. En als hij dat toch zou doen, zou Johannes de Doper dan verschijnen in een zwarte toga, of een zwart pak, met een mooie paarse stropdas omdat het Advent is?

Nee hè? Als Johannes de Doper hier zou komen preken, kwam hij denk ik met zijn lange, woeste haar in een paardenstaart. En hij zou zo'n ruige baard hebben. En in plaats van een toga zou hij zijn kamelenharen jas aanhebben, en bij de koffie na de dienst zou hij de koekjes afslaan en zeggen: ik heb zelf iets bij me. En dan zou hij een paar sprinkhanen uit de zakken van zijn kamelenharen jas halen! 'Wilt u er misschien ook een paar?' vraagt hij nog aan de ouderling van dienst. Nee, ik weet niet of hij nog terug uitgenodigd zou worden.

Maar Johannes de Doper is niet alleen voor ons een vreemde figuur. Hij was ook in zijn eigen tijd echt een vreemde figuur. Hij was de zoon van een priester, maar hij werkte niet net als zijn vader Zacharias in de tempel. Hij leefde in de woestijn. En daarvandaan begon hij het woord van God te verkondigen.

We weten precies wanneer Johannes de Doper met zijn werk begon, dat is wel heel bijzonder. Dat weten we door wat Lucas vertelt over al die machthebbers die toen aan de macht waren. Als je die naast elkaar legt, Tiberias en Herodes en Pilates en de anderen, dan kom je uit op 29 na Christus. Het is dus een heel bepaald tijdstip in de geschiedenis. De verhalen die we lezen in de Bijbel zijn geen grote mythisch, kosmische verhalen – het zijn verhalen over echte mensen

die echt geleefd hebben op een bepaald moment in de bekende geschiedenis.

Al die machthebbers die genoemd worden... Als we nu zoiets zouden schrijven, dan zou het zijn: het was in de tijd dat Donald Trump president was van de Verenigde Staten, en Vladimir Poetin van Rusland, en Erdoğan van Turkije, en in de tijd dat Rutte premier was van Nederland en Willem-Alexander koning, en in de tijd dat ds. Zijlstra predikant was in Haarlem en dat Zandvoort vacant was, in die tijd...

En stel je voor dat er dan zou staan: in die tijd kwam de Heer Jezus terug op de aarde. Dat zou zomaar kunnen. Want zoals Johannes de Doper leefde in afwachting van de eerste komst van Jezus, zo leven wij in afwachting van de tweede komst van Jezus, en dat zou zomaar kunnen gebeuren. ‘Als een dief in de nacht’, staat in de Bijbel. Zelfs vandaag zou het zomaar kunnen gebeuren. In de tijd van president Trump, Poetin, premier Rutte, en toen Zandvoort vacant was.

Maar zijn we daar klaar voor? Zijn we er klaar voor als de Heer Jezus terug komt?

Johannes de Doper preekte dat iedereen zich er klaar voor moest maken. De mensen moesten zich laten dopen, en tot inkeer komen, om vergeving van zonden te krijgen.

Tot inkeer komen. In het Grieks staat het woord *metanoia*. Inkeer, bekering, betekent dat. Voordat Jezus kwam, voordat het Koninkrijk van God zou aanbreken, moest je je bekeren.

Geldt dat ook nog voor ons? Moeten wij ons ook bekeren voordat Jezus komt? En wat betekent dat dan: bekering?

Een tijdje geleden was ik in de keuken eten aan het koken, ik was alleen in huis, en ineens hoorde ik een stem in de keuken: ‘Keer om!’

...

Het was de Tomtom die nog aanstond en die op de tafel lag.

Maar wat betekent dat: bekering?

Ik wil er graag twee voorbeelden van geven.

Ik doe vrijwilligerswerk in een gevangenis. Eens in de maand help ik daar bij de kerkdiensten. Ik zit dan in de dienst, tussen de gevangenen, met een paar andere mensen uit mijn eigen kerk, en na de dienst zetten we koffie voor de gevangenen en drinken we samen koffie en maken we een praatje. Het allereerste gesprek dat ik daar had zal ik nooit vergeten.

‘Ik vind het zo jammer dat God nu pas in mijn leven is gekomen,’ zei de gevangene. ‘Anders was mijn leven heel anders gelopen.’

Deze man was tot geloof gekomen in de gevangenis, en hij was bekeerd. Hij zou als hij vrij kwam heel anders gaan leven. Omdat hij God had leren kennen. Omdat God zijn hart geraakt had en omdat hij helemaal veranderd was daardoor.

Dat is bekering. Een heel duidelijk voorbeeld. Een man die misdadiger was, maar die voor God koos en toen een andere wending aan zijn leven gaf.

Het kan ook anders. Ik ken een vrouw, die haar hele leven een goed kerkganger was. Het was een goede vrouw en ze deed goede dingen. Maar ze had een heel moeilijke jeugd gehad. In haar jeugd was ze seksueel misbruikt, door haar eigen vader. En daardoor was ze krom gegroeid, emotioneel. Ze vertrouwde niemand meer. Ze was altijd bezig voor zichzelf op te komen.

Op een bepaald moment in haar leven koos ze ook heel bewust voor Jezus. En daarna begon ze te veranderen. Zoals staat in Jesaja, dat God Zelf de vallei ophoogt en de bergen verlaagt, zo veranderde God nu in haar hart alles wat niet goed was. En langzaam maar zeker begon ze vertrouwen in mensen te krijgen. En in plaats van zo (**handen naar mijzelf gestoken**) begon ze zo (**handen uitgestrekt**) te worden.

En ik denk dat dát bekering is. Dat je bewust ervoor kiest dat God in je leven komt, en dat je ervoor kiest dat Hij je gaat veranderen van binnen, en dat je dan niet zo (**handen naar mijzelf gestoken**) blijft, maar steeds meer zo (**handen uitgestrekt**) wordt. Dat je niet meer alleen op jezelf gericht bent, maar steeds meer op de ander.

Dat is bekering. Dat je ervoor kiest dat God je een andere richting geeft.

Ja maar... We kennen toch allemaal mensen die helemaal niet in God geloven, en die toch heel goede mensen zijn. Die helemaal niet zo (**handen naar mijzelf gestoken**) zijn, maar uit zichzelf al heel erg zo (**handen uitgestrekt**). Hoe zit dat dan? Hoeven die mensen niet bekeerd te worden?

Ja, dat kan zo lijken, dat dat heel goede mensen zijn, en dat ze God helemaal niet nodig hebben. Maar hoe zijn die mensen echt, diep van binnen? Dat weet toch niemand? Dat weten we van elkaar toch ook niet? Als u diep in uw eigen hart kijkt, dan zijn daar toch altijd wel plekje waarvan u denkt: dat kan maar beter niemand zien. En dan zijn er dingen in uw leven waarvan u denkt: dat kan maar beter niemand weten.

Dat geldt voor ons allemaal, toch? Niemand is perfect. Ook die mensen niet waarvan je denkt dat ze zo geweldig zijn.

In Gods licht is niemand perfect. Alleen Jezus wel. Jezus is de enige mens die perfect is, en dat komt omdat Hij niet alleen mens, maar ook God is.

Daarom hebben we Jezus nodig, daarom hebben we God nodig. Hij is de enige die in onze levens en onze harten alles kan goed maken. Die de kloven kan dichten, en de hobbels kan gladstrijken.

Maar dat doet Hij alleen als we Hem er zelf om vragen.

Nu is het bijna Kerst. We gaan ons de komende tijd klaar maken voor de Kerst. We gaan misschien een kerstboom in huis halen, en een ster voor het raam hangen, en waxinelichtjes neerzetten. Dan zijn we klaar voor het feest van de eerste komst van Jezus naar de aarde.

Maar zijn we ook klaar voor de tweede komst van Jezus naar de aarde? Als Jezus komt in de tijd dat Donald Trump president was van de Verenigde Staten, en Poetin van Rusland, en Zandvoort vacant was?

Vraag aan de Here God of Hij in je hart alles klaar wil maken. Of Hij alle hobbels glad wil strijken, en of Hij al je paden recht wil maken.

Dan wordt het heel licht in je leven.

Amen.